

30

STK
SØLV

Ønsketenkning som ble virkelighet — til slutt.

Tysklandspakker

Folk fant mange måter å markere sin holdning på, og trangen til å «gjøre noe» ga seg utslag også blant dem som ikke kom i kontakt med de store motstandsorganisasjonene. Tre Lillehammer-jenter hadde for eksempel en liste med navn på nordmenn i Tyskland som de sendte mat. Det var vesentlig havregryn som de fikk fra noen av byens kjøpmenn uten rasjoneringskort. Sitt eget hjelpeapparat for familiene hjemme hadde de også. — De fleste gjorde et eller annet. Vi gjorde det vi kunne, sier Ingrid Christiansen, som drev med dette sammen med Gunvor Åsen (gift Fjeldstad Pedersen), Eli Hungnes, og Astrid Andresen (Rounge).

— Vi kunne ikke sitte på gjerdet.

De fikk en fortegnelse over studenter som var i Tyskland, og sendte også mat til noen offiserer fra Lillehammer som var

sendt, spesielt Steinar Sandvig, Albert Sanne og Ragnar Strøm. De fikk kort med hilsen som bekreftet at sendingen kom fram.

Da det 16. mars 1942 ble forbudt å holde offentlige fester, ble det i mange bygder vanlig å holde store «fødselsdagsselskaper» på gardene, som et påskudd for å få danse. Folk gjette på hverandres fødselsdager så ingen sjanse skulle gå forbi. Ofte kunne gjestene komme nok så overraskende. Dette fortelles fra flere bygder og var sikkert vanlig overalt. — Drikkevarene heldt vi sjølve, det er gammel vitenskap her, sier en skjåkvær.

Det eneste som var igjen av legalt kulturliv, var visst korsangen. Og mange steder fikk sangen en veldig oppblomstring. Dette ble nå en viktig «åndsføde».

Korsang blomstret

I Lesja ble det dannet et blandet kor høsten 1942 og mannskor vinteren 1944-45. Mannskoret arrangerte kirkekonserter med fullsatt kirke på Lesjaverk. Beskjed ble sendt rundt at det skulle være konsert. Asbjørn Lotsberg holdt andakt, og derfor kom koret litt i søkelyset. En som hadde vært arrestert og sluppet løs, Emil Nørstebø, sa til dirigenten, Kolbjørn Skaare, at de måtte være forsiktige så ikke tyskerne trodde det var en dekkorganisasjon. De hadde spurt ham ut om koret. Det var mange hyggelige lag, fortelles det fra Dovre også. Særlig skal det ha vært noen artige kalas i Blestergrend. Sangkoret hadde konsert på Dombåshaugen. Korøvingene ble holdt i kjelleren hos tannlege Holaker

Vi må gjenta noen gode råd:

Hold ryggen rak, men munnen lukket. La dere ikke forlede til uoverlagte handlinger eller aksjoner i denne tiden. Støtt ikke nasjonalhjelpen, som nå er blitt et redskapsforetagende for NS. Delta ikke i idrettstippingen, som er det alvorligste forsøk på å bryte idrettsfronten. Gå ikke i Nasjonalteatret. Se opp for blokkerte filmer.

(«Hjemmefronten» 1942)

Vær på v
Norske fi
ledende
Sinding,
tyskvenn
antar i
propagar
selvsagt
unormal
nordman
tyske filr
både på c
livet mot

— øvings
anledning

Også i
ble en ga
på Fager
Hornmus
Tretten o

Det va
iallfall m
i stor gra

Etter a
det kinol
fra jæssir
tert å gå
ste under
kom det
og med de

NS' k.
«riksrøya
drag på M

Omr

Gun
hytte p

En f
forsikt
med fu
og len
maskin

Så b
oss hå
mot s
pistole
et hu

«DET VAR EI RAR TID»

Hammefronten
i Eidsvoldstaden
1940-45

Av Jon Vegard Lund